

**Čís. 12067.**

Jde o zmatek podle § 477 čís. 4 c. ř. s., nebylo-li v případě, že adresát odcestoval, při doručování žaloby postupováno přesně podle § 14 nařízení min. pošt a telegrafů, vydaného v dohodě s ministerstvem spravedlnosti na základě vládního nařízení ze dne 17. ledna 1927, čís. 2 sb. z. a n. o doručování soudních vyřízení poštou a adresát byl tak dlouho nepřítomen, že si nemohl zásilku na poště včas vyzvednouti.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1932, R II 416/32.)

Soud první stolice vyhověl žalobě rozsudkem pro zmeškání žalovaného. Odvolací soud nevyhověl odvolání uplatňujícímu zmatečnost.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu s poukazem, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

**Důvody:**

Odvolací soud nevyhověl odvolání proto, že podle jeho názoru není tu zmatečnosti podle § 477 čís. 4 c. ř. s., poněvadž prý výsledkem doručovacího orgánu byl zjištěn řádný postup při doručování a žalovaný nenabídl důkaz o opaku. S tímto odůvodněním nelze souhlasiti a jest rekurs žalovaného oprávněn. V odvolání bylo tvrzeno, že v době od 19. června 1932 do 4. července 1932 dlel žalovaný s rodinou mimo B., maje byl trvale uzamčený. Toto tvrzení jest pro otázku, zda byla žaloba řádně doručena, podstatné. Mělo býti zjištěno, zda žalovaný v době doručování dlel mimo B. a kdy se vrátil. Teprve pak bude lze bezpečně posouditi, zda byly zachovány předpisy § 14 nařízení min. pošt a telegrafů, vydaného v dohodě s ministerstvem spravedlnosti na základě vládního nařízení ze dne 17. ledna 1927, čís. 2 sb. z. a n. o doručování soudních vyřízení poštou (uveřejněného ve věstníku ministr. pošt a telegrafů ze dne 19. února 1927, čís. 8 a ve věstníku ministerstva spravedlnosti z roku 1928 ve sdělení čís. 84), kdež v oddílu III. jsou přesná ustanovení o tom, jak jest postupovati, nezastihne-li se adresát soudního vyřízení s modrým nebo žlutým zpátečním lístkem, proto, že odcestoval, nezměniv byt nebo bydliště. Nebylo-li postupováno přesně podle těchto předpisů a byl-li žalovaný tak dlouho nepřítomen, že si nemohl zásilku na poště včas vyzvednouti, byla by mu nezákonným postupem úplně odňata možnost před soudem projednávat, a byla by tu zmatečnost podle § 477 čís. 4 c. ř. s. Poněvadž odvolací soud se s těmito pro rozhodnutí podstatnými okolnostmi vůbec nezabýval, ač o nich měl konati šetření podle § 473 druhý odstavec c. ř. s., a poněvadž bez jejich zjištění nelze rozhodnouti ve věci samé, bylo napadené usnesení zrušiti a rozhodnouti, jak se stalo.

**Čís. 12068.**

**Žaloba o oduznání manželského původu dítěte.**

Stačí, prokáže-li manžel matky dítěte, že nedošlo v kritické době k pohlavním stykům mezi ním a manželkou. Je-li zjištěno, že matka dítěte neměla v kritické době pohlavní styky se svým manželem, je-li však

i zjištěno, že matka dítěte neměla do narození dítěte pohlavní styk kromě se svým manželem i s jiným mužem, jest vyslechnouti svědka-lékaře a znalce o tom, zda, hledíc k organickému vývinu a k tělesnému založení matky dítěte, může dítě pocházeti ze soulože matky dítěte s jejím manželem několik dní před nejzazší hranicí kritické doby.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1932, Rv II 517/31.)

Žalobě manžela matky dítěte o oduznutí manželského původu dítěte procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní dále jednal a znovu rozhodl.

### D ů v o d y:

Žaloba o oduznutí manželského původu dítěte podle § 158 obč. zák., o níž jde v souzeném případě, může míti úspěch jen, prokáže-li manžel, že dítě nemohlo jím býti zplozeno. Tento důkaz může manžel vésti různým způsobem. Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu (srovnej rozhodnutí čí. 1452 a 4391 sb. n.) stačí po té stránce i důkaz, že nedošlo v kritické době (§ 163 obč. zák.) k pohlavnímu styku mezi manželem a manželkou. Podle zjištění prvního soudu, jež v odvolacím řízení nedoznalo změny, narodilo se dítě, o něž jde, dne 5. června 1930; žalobce opustil společnou domácnost v měsíci červenci 1929, k poslední souloži mezi ním a jeho manželkou došlo některý den před jeho odchodem ze společné domácnosti a po tomto odchodu již se svou manželkou nesouložil. Z tohoto zjištění plyne, že mezi odchodem žalobcovým ze společné domácnosti a narozením dítěte jest doba nejméně 309 dní. Neobcoval-li žalobce, jak jest zjištěno, v této době vůbec se svou manželkou — došlo-li naopak k poslední souloži mezi manžely před počátkem této doby 309 dní, jest tím podán i důkaz, že žalobce nesouložil s matkou dítěte, narozeného dne 5. června 1930 v kritické době § 163 obč. zák. a za normálních okolností byl by tím podle toho, co řečeno shora, podán i důkaz, že dítě nemohlo býti zplozeno žalobcem. Leč tomu vadí v souzeném případě výslovné zjištění odvolacího soudu, že matka dítěte od poslední soulože se žalobcem neměla se žádným jiným mužem pohlavní styky. Je-li však na jedné straně zjištěno, že žalobce souložil se svou manželkou naposledy v době, od které do narození dítěte uplynulo nejméně 309 dní, tedy více než činí nejzazší hranice kritické doby, a je-li na druhé straně zjištěno, že žalobcova manželka neměla do narození dítěte kromě se svým manželem pohlavní styky s jiným mužem, jde o zjev zřejmý a jistě velice nápadný, který měl býti v zájmu důkladného probrání a správného posouzení rozepře blíže vysvětlen. Podnětem k tomu mohl býti odvolacímu soudu jednak již svědecký údaj žalobcovy manželky, že již před tím v roce 1929 měla nemanželské dítě, které se narodilo o 14 dní později než mělo, — jednak výtku žalované strany v odvolání, že měli býti slyšeni znalci lékaři o tom, zda nejde u matky dítěte o vnitřní organickou vadu, pro kterou se vývoj plodu

pozdržel. Probrání a vysvětlení těchto okolností jest v souzeném případě vzhledem ke shora uvedené nesrovnalosti velice důležité pro řešení otázky, zda se žalobci podařil důkaz, že dítě nemohlo jím býti zplozeno, a měl proto odvolací soud, dříve než rozhodl o odvolání žalované strany, vyslechnouti jednak jako svědka lékaře Dr. T-a, o němž se zmínila žalobcova manželka ve své svědecké výpovědi, jednak znalce lékaře o tom, zda, hledíc k organickému vývinu a k tělesnému založení žalobcovy manželky může dítě, o něž jde, pocházeti ze soulože, provedené mezi žalobcem a jeho manželkou nejméně 309 dní před narozením dítěte, tedy několik dní před nejzazší hranicí kritické doby, či zda jest podle zásad a zkušeností lékařské vědy vyloučeno, že dítě pochází z této soulože. Ježto odvolací soud tyto důkazy neprovedl, rozhodl na neúplném skutkovém podkladě, pročez bylo dovolání již z tohoto důvodu vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

### Čís. 12069.

**Lze žádati vrácení toho, co bylo plněno od prvopočátku bez důvodu, neb, co někdo chce nadále podržeti bez důvodu. Plnění dobrovolnému rovná se plnění nucené následkem exekuce, nastalo-li uspokojení věřitele plněním ze jmění toho, kdo plniti neměl. Zkrácený může žádati vrácení, když se věřitel uspokojil bezdůvodně. Žaloba o vrácení toho, co bylo plněno v exekuci, jde-li o neoprávněné uspokojení ze jmění cizího následkem exekuce vykonané na jmění nedlužníkovo, nepředpokládá obohacení věřitelovo.**

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1932, Rv II 590/31.)

Československý stát vedl k vydobytí dlužných daní exekuci proti manželu žalobkyně a zabavil mu při kapesním zájmu 3.140 Kč. Žalobkyně podala ihned na stát excindační žalobu, tvrdíc vlastnictví k zabaveným penězům. Tato žaloba byla však právoplatně zamítnuta, ježto v době podání žaloby byly peníze již smíseny s jinými penězi a exekuce byla skončena. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na československém státu zaplacení 3.140 Kč z důvodu obohacení. Žalobě bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Jest vzíti za základ rozhodnutí zjištění, že v době, kdy peníze byly odebrány manželci žalobkyně, byly vlastnictvím žalobkyně, která mu je svěřila, a to, jak odvolání připouští, za tím účelem, by pro ni nakoupil zboží pro její obchod. Za tohoto stavu věci závisí rozhodnutí sporu výhradně na tom, může-li se žalobkyně vzhledem k tomu, že ve prospěch eráru byly zabaveny peníze jí patřící a že bylo těchto peněz použito k zaplacení dluhů jejího manžela, domáhati žalobou zaplacení peníze, jejímu manželu odebraného. Odvolatelka to popírá, tvrdíc, že žalobkyně má jen obligační nárok proti manželu, protože mezi manžely jde o mandát podle § 1002 obč. zák., po případě o služební smlouvu podle § 1151 obč. zák., takže žalobkyně může jen žádati po svém manželu vyúčtování, pokud se týče vydání peněz mu odevzdávaných, a že neměla po odevzdání peněz ani proti manželu nárok věcný.